

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल

Purwanchal National Daily

श्रोत नखुलेको साढे ११ लाख रकम बोक्दा...

काठमाडौं, फागुन २। श्रोत नखुलेको ११ लाख ५१ हजार ३ सय बराबरको हुण्डी रकमसहित एक जना पक्राउ परेका छन्।
शुक्रवार जिल्ला प्रहरी कार्यालय महोत्तरी तथा मातहत समेतबाट खटिएका प्रहरी टोलीले महोत्तरीको समसी गाउँपालिका वडा नम्बर ७ बस्ने ३४ वर्षीय गौतम साहलाई पक्राउ गरेको हो। उनलाई महोत्तरी जिल्ला अदालतबाट हुण्डी कारोबार मुद्दा शीर्षकमा सात दिनको म्याद थप भइ अनुसन्धान कार्य भइरहेको प्रहरी नायव (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

उम्मेदवारलाई स्थानीयले लखेटे

भानु, फागुन २। फागुन २१मा हुने प्रतिनिधिसभा सदस्यको निर्वाचन आउन अब ११ दिन बाँकी छ। निर्वाचनको मिति नजिकिँदै जाँदा देशभर चुनावी सरगमी बढिरहेको बेला भानु निर्वाचन क्षेत्र नम्बर २को बिर्तामोड-अर्जुनधारा बसपार्क क्षेत्र भने अझै राजनीतिक गतिविधिबाट पूर्ण रूपमा बन्द छ। निर्वाचन क्षेत्र घोषणा गरिएको '५१ बिगाह' क्षेत्रमा प्रवेश गरेर मत माग्ने पुगेका विभिन्न दलका उम्मेदवार तथा कार्यकर्तालाई शनिवार स्थानीयवासीले लखेटेका छन्।

बसपार्क समन्वय समितिले करिब एक महिनाअघि नै बसपार्क क्षेत्रलाई 'निर्वाचन गतिविधि निर्षेधित क्षेत्र' घोषणा गर्दै कुनै पनि राजनीतिक दललाई प्रवेश नदिने चेतावनी दिएको थियो। तर, शनिवार तीन राजनीतिक दलका टोली निर्षेधित क्षेत्रमा प्रवेश गरेपछि स्थानीयले कडा प्रतिवाद गर्दै उनीहरूलाई फिर्ता पठाएका हुन्।

बसपार्क समन्वय समितिका संयोजक सुजन शिवाकोटीका अनुसार स्थानीयको सहमति विपरीत राजनीतिक गतिविधि गर्न खोजिएपछि प्रतिरोध गरिएको हो। 'एक महिनाअघि नै बसपार्क क्षेत्र प्रवेश निर्षेध गरिएको हो। यहाँ कुनै राजनीतिक दलले चुनावी कार्यक्रम गर्न पाउदैन। फरक-फरक समयमा दिइएको चेतावनी विपरीत तीन दलले प्रवेशको चेप्टा गरेपछि ठाडो प्रतिवाद गर्नुपर्छ' - उनले भने। अबपछि पनि कुनै दल निर्षेधित क्षेत्रमा प्रवेश गरेर मत माग्ने चेप्टा गरे कडा कदम चाल्न बाध्य हुन्छौं।

समितिका सचिव हरि भण्डारीले आग्रह नमानेपछि उम्मेदवार र कार्यकर्तालाई लखेटनुपरेको बताएका छन्। राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी र राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीको प्रचार टोली आएको थियो। शुरुमा आग्रह गरियो नमानेपछि हामीले खेदाएका हौं। भण्डारीले स्थानीयलाई बेवास्ता गरिए आगामी दिनमा अझ कडा आन्दोलन गर्ने चेतावनी दिए। 'हामीलाई हेप्ने काम भयो भने भानु-२का प्रत्येक बुधमा पुगेर अवरोध गर्छौं। त्यसको जिम्मेवारी राजनीतिक दलहरूले नै लिनुपर्छ' - उनले भने।

फागुन २१ गते हुने निर्वाचनका लागि अहिले दल तथा उम्मेदवार दोस्रो चरणको घरदैलो अभियानमा व्यस्त छन्। गाउँ-टोलदेखि सामाजिक सञ्जालसम्म चुनावी चर्चा तातेको छ। तर, चर्चित '५१ बिगाह' क्षेत्रमा भने अझै चुनावी सन्नाटा कायम छ। ६ सयभन्दा बढी घरपरिवार रहेको बसपार्क क्षेत्रमा हालसम्म कुनै उम्मेदवारले खुला रूपमा प्रवेश पाउन सकेका छैनन्। पर्चा, पम्पलेट, फण्डा, ब्यानर वा प्रचार सामग्री राख्न समेत स्थानीयले रोक लगाएपछि यो क्षेत्र सुनसान बस्दै छ।

यो क्षेत्रका चारै कुनामा निर्वाचन गतिविधि निर्षेधित क्षेत्र' लेखिएका ठूला ब्यानर राखिएका छन्। भानु २मा निवर्तमान सभामुख, उपसभामुख, पूर्वमन्त्रीसहितका चर्चित अनुहार प्रतिस्पर्धीमा छन्। तर, बसपार्कवासीको माग सम्बोधन नहुँदा विभिन्न दलका उम्मेदवार लज्जित हुँदै बसपार्क जान त के बासपार्क क्षेत्रको नामसम्म उच्चारण गर्न नसक्ने अवस्थामा छन्।

निर्वाचनको मिति नजिकिएसँगै चुनावी सरगमी बढेका बेला सुनसान हुँदा सम्बन्धित निकायले खोज खबर नगरेको बताइएको छ। बसपार्क समन्वय समितिका (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

विराटनगर, फागुन २। आगामी फागुन २१ गते हुने प्रतिनिधिसभा निर्वाचनका लागि अन्यत्र अझै कोशी प्रदेशमा पनि विभिन्न दलका उम्मेदवारहरू मत माग्दै गाउँघर पुगिरहेका देखिन्छन्।
तर सर्वसाधारण मतदातामा चुनावबारे खासै चासो देखिँदैन। चुनाव भयो भने मतदान गर्न जाने सोचाइ भने रहेको मतदाताहरू बताउँछन्। मोरङको रङ्गेली नगरपालिका वडा नं. २का ८५ वर्षीय गोविन्दप्रसाद घिमिरे यसपालिको चुनावमा युवा उम्मेदवारलाई भोट दिने योजना रहेको बताउँछन्।
देशमै रोजगारीको अवसर चाहियो
विराटनगर-५की ३० वर्षीया लक्ष्मी पौडेल भन्छिन्- धेरै अहिलेका उम्मेदवार नयाँ जोशजाँगर

राष्ट्रिय राजनीतिको चर्चामा भानु २ हेभिवेट उम्मेदवारको यस्तो छ राजनीतिक पृष्ठभूमि

प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनका लागि देशका १६५ निर्वाचन क्षेत्रमा दल तथा स्वतन्त्र उम्मेदवारहरू चुनावी प्रतिस्पर्धीमा छन्। निर्वाचन आउन केही दिन मात्र बाँकी रहेका भानु निर्वाचन क्षेत्र नम्बर ५, सर्लाहीको निर्वाचन क्षेत्र नम्बर ४ लगायतका निर्वाचन क्षेत्रलाई मुख्य चर्चाको रूपमा लिइने गरिएको छ। तर, यस्तै राष्ट्रिय चर्चा र चासोको निर्वाचन क्षेत्रको रूपमा भानु २लाई समेत लिने गरिएको छ।
यस निर्वाचन क्षेत्रमा अधिल्लोपटक संसदमा सभामुख र उपसभामुखको भूमिका निर्वाह गरिसकेका एमालेका देवराज घिमिरे र रास्वपाका इन्दिरा रानामगर मात्र होइन राष्ट्रियसभाको भूमिका निर्वाह गरिसकेका कांग्रेस नेतृ सरिता प्रसाई समेत यसै निर्वाचन क्षेत्रबाट उम्मेदवारी दिएर घर दैलो अभियानमा रहेका छन्। २०६४ सालमा भएको निर्वाचनमा संघीय संसदको रूपमा नेतृत्व गरेर स्वास्थ्य राज्यमन्त्री समेत भएकी नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीकी नेतृ धर्मशीला चापागाईं पनि यसै निर्वाचन क्षेत्रबाट उम्मेदवार बनेकी छन्। त्यस्तै अधिल्लो निर्वाचनमा स्वतन्त्र उम्मेदवारी दिएर कडा टक्कर दिएका भद्रप्रसाद नेपाल 'स्वागत'पनि यसपटक रास्वपाका तर्फबाट चुनावी मैदानमा उत्रिएकी छन्। यस निर्वाचन क्षेत्रबाट १८ जना उम्मेदवारहरू चुनावी प्रतिस्पर्धीमा रहेका छन्। हरेक पटक मत परिवर्तन गर्दै आएको यस क्षेत्रले यस पटक के गर्ला भन्ने चासो सर्वत्र छिएको छ। राष्ट्रिय राजनीतिमा समेत प्रभाव पार्न सक्ने नेताहरू चुनावी मैदानमा उत्रिएपछि भानु २ को चुनावी प्रतिस्पर्धी निकै रोचक हुने अनुमान गरिएको छ। भानु-२ मा पूर्व सभामुख र उपसभामुख नै आमनेसामने हुनु, पूर्वमन्त्रीहरू तथा राष्ट्रियस्तरका नेताहरू प्रतिस्पर्धीमा रहनु र बहुदलीय शक्ति सन्तुलन देखिनु यस क्षेत्रको विशेषता बनेको छ। यो निर्वाचन क्षेत्रमा हेभिवेट उम्मेदवार प्रतिस्पर्धीमा रहेकाले राष्ट्रिय राजनीतिमा चर्चा हुने गरेको छ।

साखको परीक्षा: निर्णायक दौडमा घिमिरे

लामो राजनीतिक यात्रापछि पत्यक्ष जनमतबाट स्थापित भएका नेता देवराज घिमिरे अहिले आफ्नो राजनीतिक हैसियत जोगाउने चुनौति सामु उभिएका छन्। एक समय संगठनका पर्व पछाडिका रणनीतिकार मानिएका उनी अहिले भानु २ क्षेत्र नम्बर २को चुनावी केन्द्रबिन्दु बनेका छन्।
२०७९ सालको प्रतिनिधिसभा निर्वाचनले घिमिरेको राजनीतिक जीवनमा निर्णायक मोड ल्यायो। पार्टीभित्र लामो समय काम गरे पनि प्रत्यक्ष निर्वाचनको अवसर नपाएका उनलाई अन्तिम घडीमा टिकट दिइएको थियो। नेतृत्व तहको रणनीतिक निर्णयपछि चुनावी मैदानमा होमिएका घिमिरेले त्यो अवसरलाई जितमा परिणत गर्दै पहिलोपटक जनअनुमोदन प्राप्त गरेका थिए।
पूर्वी नेपालको कम्युनिष्ट आन्दोलनसँगै राजनीतिक यात्रा शुरू गरेका घिमिरे विद्यार्थी राजनीति हुँदै संगठन विस्तारको अभियानमा सक्रिय रहे। भूमिगतकालदेखि नै पार्टी निर्माणमा लागेका उनी तेह्रथुम, पाँचथर र इलाम क्षेत्रमा संगठन विस्तार गर्ने जिम्मेवारी सम्हाल्दै अघि बढेका नेता मानिन्छन्।
त्रिचन्द्र क्याम्पसमा अध्ययनरत रहँदा शुरू भएको उनको राजनीतिक सक्रियता क्रमशः केन्द्रीय नेतृत्वसम्म पुग्यो। तत्कालीन माले र मार्क्सवादी धारको एकीकरणपछि बनेको नेकपा एमालेको महाधिवेशनबाट उनी केन्द्रीय सदस्य बने। करिब पाँच दशक लामो राजनीतिक यात्रापछि मात्रै प्रत्यक्ष चुनावमार्फत संसद प्रवेश गर्नु उनको राजनीतिक जीवनको उल्लेखनीय अध्याय बन्यो।
अधिल्लो निर्वाचनमा घिमिरेले सहज देखिएको प्रतिस्पर्धीमा थोरै मतान्तरसहित विजय हात पारेका थिए। एमालेको संगठनात्मक पकड, स्थानीय संरचना र पार्टी

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

इन्दिराका लागि 'पहिलो प्रत्यक्ष परीक्षा'

तीन दशकभन्दा बढी समय समाजसेवामा बिताएकी इन्दिरा रानामगर यतिबेला नयाँ राजनीतिक मोडमा उभिएकी छन्। समानुपातिक सांसद हुँदै प्रतिनिधिसभाको उपसभामुखसम्मको यात्रा तय गरेकी उनी अहिले पहिलोपटक प्रत्यक्ष निर्वाचनको प्रतिस्पर्धीमा उत्रिएकी हुन्।
भानुपाको अर्जुनधारा सामान्य परिवारमा जन्मिएकी इन्दिराको जीवन प्रारम्भिक रूपमा संघर्षपूर्ण रह्यो। हिलो उमेरमा विद्यालय शिक्षा शुरू गरेकी उनले समाजशास्त्रमा स्नातकोत्तर तहसम्म अध्ययन गरेकी छन्। विद्यार्थी जीवनमै मानवअधिकार र सामाजिक न्यायप्रति आकर्षित भएकी उनको जीवनादेश सामाजिकसेवातर्फ मोडिएको थियो।
काठमाडौंमा अध्ययनका क्रममा साहित्यकार पारिजातसँगको निकटता उनको जीवनको निर्णायक मोड बन्यो। मानवअधिकार सम्बन्धी गतिविधिमा स्वयंसेवकका रूपमा संलग्न हुँदै कारागार भ्रमण गर्दा कैदीबन्दीका सन्तानहरूको दयनीय अवस्था देखेपछि उनले जीवनको लक्ष्य नै परिवर्तन गरिन्।
राजनीतिमा आउनुअघि इन्दिराले 'बन्दी सहायता नेपाल' स्थापना गरेर जेल सजाय भोगिरहेका महिलाका सन्तानलाई संरक्षण, शिक्षा र सुरक्षित बाल्यकाल उपलब्ध गराउने अभियान शुरू गरिन्। सानो भाडाको घरबाट शुरू भएको प्रयास विस्तार हुँदै विभिन्न जिल्लामा बाल संरक्षणगृह सञ्चालनसम्म पुगेको छ।
उनले तीन दशकको अर्धमा सयौं बालबालिकालाई संरक्षण र शिक्षाको अवसर दिलाएको दावी गरिन्छ। बालअधिकार क्षेत्रमा गरेको कामले उनलाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरमै चिनायो। विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय सम्मान

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

पूर्वसभामुख-उपसभामुखलाई टक्कर दिँदै सरिता

लामो समय समानुपातिक राजनीतिमा सक्रिय रहेकी नेपाली कांग्रेसकी नेतृ सरिता प्रसाई पहिलोपटक प्रत्यक्ष निर्वाचनको मैदानमा उत्रिएकी छन्। भानु २ क्षेत्र नम्बर-२ बाट प्रतिनिधिसभा सदस्यका लागि उम्मेदवारी दिएकी प्रसाईका लागि यो चुनाव व्यक्तिगत राजनीतिक यात्रा मात्रै होइन, पार्टीको उपस्थितिलाई पुनःस्थापित गर्ने चुनौति समेत बनेको छ।
दुईपटक संसद प्रवेश गरिसकेकी उनी यसपटक प्रत्यक्ष मतबाट जनादेश खोज्दैछिन्। तर, उनको यात्रा भने सहज छैन। निर्वाचन क्षेत्रमा विघटित प्रतिनिधिसभाका सभामुख र उपसभामुख समेत प्रतिस्पर्धी बनेपछि भानु-२ राष्ट्रिय चासोको केन्द्र बनेको छ।
वि.सं. २०२४ साउन १० गते जन्मिएकी प्रसाई विद्यार्थी राजनीतिबाटै सार्वजनिक जीवनमा प्रवेश गरेकी हुन्। पञ्चायतकालीन राजनीतिक वातावरणमै नेविसंघमार्फत सक्रिय राजनीति थालेकी उनले पछि तरुण दल हुँदै कांग्रेसको केन्द्रीय सदस्य बनेकी थिइन्। उनको संसदीय यात्रा दोस्रो संविधानसभा निर्वाचनबाट शुरू भएको थियो। त्यसयता राष्ट्रियसभा सदस्य, प्रमुख सचेतक तथा कृषि राज्यमन्त्रीको जिम्मेवारी सम्हाल्दै उनले संघीय राजनीतिमा निरन्तर उपस्थिति जनाइन्।
समानुपातिक सांसद बनेर प्रतिनिधिसभामा पुगेकी उनी पार्टीभित्र वैकल्पिक धारबाट अघि बढेकी नेतृका रूपमा चिनिन्छिन्। कांसको १३औं र १४औं महाधिवेशनबाट केन्द्रीय सदस्य निर्वाचित भएपछि उनको

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

जनयुद्धदेखि मन्त्री हुँदै चुनावी मैदानमा धर्मशीला

भूमिगत सशस्त्र आन्दोलनको कठोर राजनीतिक वातावरणबाट अघि बढ्दै संसदीय राजनीतिसम्म पुगेकी धर्मशीला चापागाईं फेरि एकपटक प्रत्यक्ष निर्वाचनको मैदानमा उत्रिएकी छन्। संगठन, संघर्ष र संसदीय अनुभवको मिश्रण बोकेकी उनी यसपटक भानु २-बाट उम्मेदवार बनेर मतदातामाफ पुगेकी हुन्।
पूर्वी नेपालमा माओवादी आन्दोलन सक्रिय रहेका समयमै राजनीतिमा होमिएकी चापागाईंले प्रारम्भदेखि नै राजनीतिलाई व्यक्तिगत लाभभन्दा सामाजिक रूपान्तरणको माध्यमका रूपमा लिएको बताइन्छ। स्थानीय स्तरबाट संगठन निर्माण गर्दै अघि बढेकी उनी पार्टी संरचनाभित्रैबाट नेतृत्वमा स्थापित भएकी नेतृ मानिन्छिन्।
उनको राजनीतिक यात्रा निर्णायक मोडमा पुगेको थियो २०६४ सालको पहिलो संविधानसभा निर्वाचनमा। भानु-२ बाट उम्मेदवारी दिँदै तत्कालीन शक्तिशाली प्रतिस्पर्धी तथा चुनावी सरकारका गृहमन्त्री कृष्णप्रसाद सिटौलालाई पराजित गरेपछि उनी राष्ट्रिय राजनीतिक बृत्तमा चर्चित बनिन्।
त्यसपछि पनि सक्रिय राजनीति निरन्तर जारी रह्यो। २०७४ सालको प्रतिनिधिसभा निर्वाचनमा समानुपातिक प्रणालीमार्फत संघीय संसद सदस्य बनेपछि उनले नीति निर्माण, सामाजिक न्याय, महिला अधिकार र सीमान्तकृत समुदायका सवालमा आवाज उठाउँदै संसदीय भूमिका निर्वाह गरिन्।
संसदीय अनुभवसँगै २०७५ सालमा भानु जिल्ला समन्वय समितिको सदस्यका रूपमा काम गर्दै उनले संघीय संरचना र स्थानीय तहवीच समन्वयको जिम्मेवारी पनि सम्हालेकी थिइन्।
धर्मशीलालाई संगठनमा हुर्किएको नेतृका रूपमा चिनिन्छ। लामो समय पार्टी संरचनामा काम गरेकाले

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

कोशी प्रदेश 'यसपाली पार्टीभन्दा व्यक्तिको प्रभाव'

चुनावी तथ्यांकमा कोशी प्रदेश

प्रदेश कोशी	संख्या
जिल्लाको संख्या	१४
कुल निर्वाचन क्षेत्र	२८
कुल मतदाता	३५,७४,३१०
महिला	१७,४६,०७३
पुरुष	१८,२८,२३७
अन्य	२४
कुल उम्मेदवार	४८५
महिला	५३
पुरुष	४३१
अन्य	१
मतदान केन्द्र	४२७०
मतदान स्थल	१९०७

लिप्रेर आएका छन्। देशमा केही उन्नति, प्रगति र परिवर्तन गर्नु भनेर आएका छन्। उनीहरूलाई साथ दिने सोचाइ छ। उनले थपिन्- देशमा परिवर्तन हुनुपर्छ, विकास हुनुपर्छ, धेरै युवाहरू रोजगारीका लागि विदेश पलायन भइरहेका छन्। देशमै रोजगारी हुनुपर्छ, मूल कुरा यही हो।
पारदर्शी नेतृत्व, भ्रष्टाचारमुक्त शासन
विराटनगर-९का ३१ वर्षीय पूजन श्रेष्ठ यस पटकको चुनावमा पार्टीभन्दा पनि व्यक्तिको प्रभाव बढेको देखिएको बताउँछन्। उनले भने- अब आउने नेताहरू इमानदार हुनुपर्छ। नेतृत्व पारदर्शी हुनुपर्छ। भ्रष्टाचारमुक्त शासन हुनुपर्छ। स्पष्ट निर्णय प्रक्रिया र सार्वजनिक जवाफदेहिता तथा परिणाममुखी विकास गर्न सक्ने हुनुपर्छ। युवालाई

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

मतदान किन गर्ने ?

- लोकतन्त्रमा नागरिकले शासन व्यवस्थामा सहभागी हुन।
- योग्य जनप्रतिनिधिको छनौट गर्न।
- नागरिक कर्तव्य निर्वाह गर्न।
- जगतामा निहीत सार्वभौमसत्ताको प्रयोग गर्न।
- निर्वाचनको माध्यमबाट शासन व्यवस्थालाई वैधता प्रदान गर्न।
- असल, विवेकशील, गतिशील र दुरदर्शी नेतृत्व चयन गरी सुशासन कायम गर्न।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

वरिष्ठ मुटु रोग विशेषज्ञ

DR. RAJESH KUMAR PANJIYAR
MBBS, MD INTERNAL MEDICINE, DM CARDIOLOGY FAPSC (JAPAN) NMC NO.: 8021 SENIOR CLINICAL & INTERVENTIONAL CARDIOLOGIST

CATH LAB Training (सहदि गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र, बाँसबारी, काठमाडौं)
प्रत्येक महिनाको तेस्रो शनिवार विराटनगरबाट

उपचार हुने रोगहरू

- उच्च रक्तचाप (Blood Pressure), कोलेस्ट्रॉल
- छाती दुख्ने, चक्कर आउने, थकाइ धेरै हुने
- राति सुत्दा वा हिड्दा साँस फेँट्ने माइती हुने
- शीत, छुटा सुनिने, पसिना धेरै आउने, हुकडुकी बढ्ने
- मुटुको कमजोरी (Heart Failure)
- हृदयघात (Heart Attack)
- पुरानो मुटु रोग सम्बन्धी समस्या
- ECG र मुटुको भित्रीयो एक्कर (ECHO) सेवा
- मुटु सम्बन्धी अपरेसन गरेको तथा पेरिकेनर
- राखेका चिरामीहरू का लागि विगतित परामर्श

आर. आर. पोलिक्लिनिक
अन्नपूर्ण चोक, भद्रपुररोड (भद्रपुर बस स्टेण्डसँगै), बिर्तामोड-४, भानु
०२३-५५९१७४, ५८२०४६९१७४

तीन जना बेवारिसे पुरुषको उद्धार

धनकुटा, फागुन ८। मानव सेवा आश्रम द्वारा सञ्चालित 'कोशी प्रदेश उद्धार यात्रा'का क्रममा धनकुटाका विभिन्न स्थानबाट तीन जना

बेवारिसे व्यक्तिको उद्धार गरिएको छ। नेपाल पत्रकार महासंघ धनकुटाको समन्वय तथा जिल्ला प्रहरी कार्यालय धनकुटाको सहयोगमा उनीहरूलाई व्यक्तिको उद्धार गरेर मानव सेवा आश्रम सुनसरी पठाइएको छ। उद्धार हुनेमा धनकुटास्थित मदन चोकको सडक पेटीमा लामो समयदेखि बसिरहेका ३५ वर्षका अमृत, साहिल नाम बताउने ३६ वर्षका अर्का पुरुष र धनकुटा-६ स्थित सडकपेटीमै जीवनयापन गर्दै आएका ५२ वर्षीय भीमप्रसाद अधिकारी छन्। मानसिक रूपमा कमजोर देखिएका तीनै जनाको पारिवारिक पृष्ठभूमि खुल्न सकेको छैन। उद्धारपछि उनीहरूको स्वास्थ्य परीक्षण तथा आवश्यक उपचार गरेर सुरक्षित राखिएको आश्रमले जनाएको छ। भविष्यमा पारिवारिक पृष्ठभूमि खुलेमा पुनर्मिलनका लागि आवश्यक पहल गरिने आश्रमले जनाएको छ। मानव सेवा आश्रमले फागुन ३देखि कोशी प्रदेशस्तरीय सहयोगापेक्षी सडक आश्रितहरूको उद्धार यात्रा चलाएको थियो। जुन फागुन १६ गतेसम्म चल्ने बताइएको छ।

बुलेट पड्काउँदा...

भापा, फागुन ८। भापाको बुधबारे बजार आसपासका क्षेत्रमा ठूलो आवाजमा मोटरसाइकल चलाएर हिंड्ने एकजनालाई नियन्त्रणमा लिइएको छ। उनलाई राति १० बजे पक्राउ गरिएको थियो। रातको समयमा अनावश्यक रूपमा मोटरसाइकल पड्काएर स्थानीयलाई आतंकित पार्ने ती युवालाई नियन्त्रणमा लिएर आइन्दा गल्ली नदीहो-याउने चेतावनी दिएर छोडिएको छ। बुद्धशान्ति-२का २० वर्षीय ती युवाले केही दिनदेखि जयपुर, बुधबारे लगायतका क्षेत्रका स्थानीयलाई आतंकित बनाउँदै आएका थिए। बुलेट बाइकको साइलन्सर पाइपलाई अनावश्यक मोडिफाई गरेर उनले ठूलो आवाजमा मोटरसाइकल चलाउने गरेका थिए।

वैदेशिक व्यापार: नौ खर्ब पचास अर्ब घाटा

काठमाडौँ, फागुन ८। चालुआर्थिक वर्षको प्रथम सात महिनामा रु. १२ खर्ब ९१ अर्ब ६३ करोड २० लाख बराबरको वैदेशिक व्यापार भएको छ। भन्सार विभागका अनुसार समीक्षा अवधिमा रु. ११ खर्ब २३ अर्ब ४८ करोड ६२ लाखको आयात र रु. एक खर्ब ६८ अर्ब १५ करोड ५८ लाख बराबरको निर्यात भएको छ। यो अवधिमा मुस्कले रु. नौ खर्ब ५५ अर्ब ३४ करोड तीन लाख घाटा व्यहोरेको छ। भारतसँग बितेका सात महिनामा रु. छ खर्ब २९ अर्ब २९ करोड ५९ लाखको आयात र रु. एक खर्ब ३७ अर्ब ५१ करोड ७४ लाखको निर्यात हुँदा मुस्कले रु. चार खर्ब ९१ अर्ब ७७ करोड ५१ लाख बराबरको व्यापार घाटा व्यहोरेको छ। चीनसँग रु. दुई

खर्ब ३५ अर्ब ३८ करोड २३ लाखको आयात र रु. ९० करोड एक लाख बराबरको निर्यात हुँदा रु. दुई खर्ब ३४ अर्ब ४८ करोड २२ लाख बराबरको घाटा भएको छ। विभागले सार्वजनिक गरेको विवरण अनुसार अर्जेन्टिनासँग रु. ६६ अर्ब ११ करोड ६६ लाख, संयुक्त अरब इमिरेट्ससँग रु. ३९ अर्ब ७७ करोड ९८ लाख, इण्डोनेशियासँग रु. १२ अर्ब ६४ करोड ४५ लाख बराबरको व्यापार घाटा देखिन्छ। व्यापार नाफा बढी रहेका मुलुकमा भने रोमानियासँग यो अवधिमा रु. पाँच करोड ५२ लाख, नर्वेसँग रु. तीन करोड ३३ लाख र आइसल्याण्डसँग रु. दुई करोड ५७ लाख बराबरको व्यापार नाफा देखिन्छ। पेट्रोलियम पदार्थको आयात सबैभन्दा बढी छ। यो अवधिमा रु. ६९ अर्ब ९१

करोड २२ लाखको डिजेल, रु. ३८ अर्ब १३ करोड ८६ लाखको पेट्रोल र रु. ३१ अर्ब ८५ करोड नौ लाख बराबरको खाना तथा बराबरको घाटा भएको छ। यसैगरी, रु. ३१ अर्ब नौ करोड १२ लाख बराबरको फलाम तथा फलामजन्य वस्तु, रु. २१ अर्ब ३२ करोड ६१ लाख बराबरको स्मार्टफोन, रु. ५९ अर्ब १३ करोड ८२ लाख बराबरको कच्चा सोयाबिन तेल, रु. २१ अर्ब २० करोड बराबरको सुन आयात भएको छ। बढी निर्यात भएका वस्तुमा सोयाबिन तेल रु. ६६ अर्ब ७८ करोड ८७ लाख बराबरको निर्यात भएको छ। अर्लैची रु. आठ अर्ब ६१ करोड २० लाख, सूर्यमुखी तेल रु. पाँच अर्ब ७८ करोड, कापेट रु. पाँच ७९ करोड ८८ लाख ६९ हजार बराबरको निर्यात भएको विभागको तथ्याङ्क छ।

सासको ...

कार्यकर्ताको परिचालन उनको जितको मुख्य आधार बनेको थियो। तर यसपटक समीकरण फरक देखिएको छ। पुराना प्रतिस्पर्धी मात्र होइन यहाँ नयाँ शक्ति र स्वतन्त्र धारका उम्मेदवारहरू चुनावी मैदानमा सक्रिय छन्। विशेषगरी शहरी क्षेत्रमा बढ्दो राजनीतिक विकल्पको खोजीले प्रतिस्पर्धा थप रोचक बनेको छ। युवा मतदाताको मनोविज्ञान परिवर्तन हुँदै गएको संकेतले परम्परागत दलहरूलाई चुनौती थपिएको छ। सभामुखको जिम्मेवारी सन्तुलनपछि धिमिर राष्ट्रियतरमा चिनिएका नेता बने। संसदीय मर्यादा कायम राख्ने शैली, संयमित अभिव्यक्ति र संस्थागत भूमिकाका कारण उनको छवि तुलनात्मक रूपमा शालीन नेताका रूपमा लिइन्छ। यही पहिचानले पार्टीवाहिरका मतदातालाई आकर्षित गर्ने सम्भावना पनि देखिन्छ। भापा-२लाई एमालेको परम्परागत बलियो क्षेत्र मानिन्छ। स्थानीय तहको मतपरिणाम र संगठनात्मक संरचना अझै पनि धिमिरका लागि अनुकूल आधार बनेको छ। विकास आयोजना, पूर्वाधार विस्तार र केन्द्रसंगको पहुँचलाई उनले चुनावी एजेन्डाको रूपमा प्रस्तुत गरिरहेका छन्। यद्यपि प्रतिस्पर्धा सहज छैन। नयाँ पुस्ताका मतदाता पुराना नेतृत्वप्रति आलोचनात्मक छन्। वैकल्पिक राजनीति र स्वतन्त्र उम्मेदवारहरूको सक्रियताले स्थापित दलहरूको मत विभाजन हुने स्पष्ट देखिएको छ। पार्टीभित्र टिकट वितरणसँग जोडिएका असन्तुष्ट स्वरहरू पनि व्यवस्थापन गर्नुपर्ने अवस्था धिमिरका लागि अर्को चुनौती बनेको छ। संगठन मजबूत भए पनि मतदाताको मनोविज्ञान परिवर्तनशील रहेकाले परम्परागत 'क्याडर भोट' मात्रै पर्याप्त नहुन सक्ने आँकलन गरिन्छ। धिमिरलाई संगठन

निर्माणमा खटिने नेताका रूपमा चिनिन्छ। नेतृत्वभन्दा संरचना बलियो बनाउने राजनीतिमा उनी लामो समय सक्रिय रहे। पाँच दशकको राजनीतिमा सार्वजनिक चर्चाभन्दा संगठनात्मक भूमिकामा बढी देखिएका उनी सभामुख बनेपछि मात्रै राष्ट्रिय चर्चामा उत्रिए। इन्दिराका ... र पुरस्कार प्राप्त गरेपछि उनी सामाजिक क्षेत्रमा चिनिएको नाम बनिनु। कोभिड महामारीका बेला रोजगारी गुमाएका र भोकमरीको जोखिममा परेका नागरिकलाई राहत तथा भोजन वितरण अभियान सञ्चालन गरेर पनि उनी चर्चामा आएका थिए। लामो समय कुनै दलसँग औपचारिक आवद्ध नरहेका इन्दिरा नयाँ राजनीतिक शक्तिको उदयसँगै सक्रिय राजनीतिमा प्रवेश गरिन्। छोटो समयमै समानुपातिक सांसद बनेकी उनलाई प्रतिनिधिसभाको उपसभामुख पदको जिम्मेवारी समेत प्राप्त भयो। संसदीय नेतृत्वको अनुभवले उनलाई राष्ट्रिय राजनीतिक वृत्तमा स्थापित गराए पनि कार्यकाल विवादरहित भने रहेन। विदेशी कुटनीतिक नियोगसँग सम्बन्धित पत्राचार प्रकरण सार्वजनिक भएपछि पदीय मर्यादा र आचरणबारे प्रश्न उठ्यो। आलोचना भए पनि औपचारिक कारवाहीको प्रक्रिया अघि बढ्ने आधार र प्रमाणहरू जुट्न सकेन। इन्दिराको राजनीतिक छवि परम्परागत नेताभन्दा फरक मानिन्छ। सामाजिक आन्दोलनबाट आएको पृष्ठभूमिले उनलाई 'ग्रासट' समस्या बुझ्ने नेताका रूपमा चिनाएको छ। मनमा लागेको कुरा खुला रूपमा व्यक्त गर्ने शैलीले उनका समर्थक र आलोचक दुवै छन्। भावनात्मक प्रतिक्रिया दिने स्वभावका कारण कहिलेकाहीँ विवाद पनि निम्तिएको छ, तर यही कारण उनले जनतासँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध कायम

गरेको विश्लेषण गरिन्छ। उनको मूल जीवन दर्शन 'सेवा नै धर्म' भन्ने रहेको बताइन्छ। समानुपातिक प्रणालीमार्फत संसद पुगेकी इन्दिराका लागि यो निर्वाचन व्यक्तित्व र राजनीतिक दुवै हिसाबले महत्वपूर्ण परीक्षा मानिएको छ। समाजसेवाबाट कमाएको छवि मतमा रूपान्तरण गर्न सक्ने वा नसक्ने भन्ने प्रश्न अहिलेको मुख्य बहस बनेको छ। जीवनका पाँच दशक पार गरिसकेकी उनी सेवा अभियानबाट प्राप्त अनुभवलाई राजनीतिक नेतृत्वमा रूपान्तरण गर्ने दावी गरिरहेकी छन्। अब मतदाताले समाजसेवी इन्दिरालाई राजनीतिक प्रतिनिधिका रूपमा स्वीकार गर्ने कि नगर्ने भन्ने निर्णय भने मतपेटिकाबाटै आउनेछ।

उम्मेदवारलाई ...

कार्यालय सचिव सुदीप दंगालले समस्या समाधान नभए निर्वाचन परिणाममै प्रभाव पर्ने दावी गरेका छन्। ६ सय घरपरिवार मिलेर पाँच हजारभन्दा बढी मत प्रभावित हुने अवस्था छ। समाधान अनुसार दुई वर्षदेखि स्थानीय विभिन्न तहका सरकार, मन्त्री, नेता र सर्वाधिकार निकाय धाउँदै आएको भए पनि तर समस्या यथावत् छ। विर्तामोड-अर्जुनधारा क्षेत्रमा फैलिएको ५१ विगाह जमिन तीन दशकअघि 'नाज टी इस्टेट प्रालि' को चिया बगान थियो। २०५२ सालमा मन्त्रीस्तरीय निर्णयबाट चिया बगान स्थानान्तरण गर्ने निर्णय भएपछि उक्त क्षेत्र घडेरी प्लानिङ गरेर विक्री गरिएको थियो। पछि हदबन्दी छुट पाएको जग्गा विक्री गर्न नमिल्ने विषय अदालतमा पुगेको थियो। सर्वोच्च अदालतले २०८० माघ २४ गते विवादित जग्गा सट्टापट्टा सम्बन्धी निर्णय बदर गर्दै कानूनी प्रक्रिया त्रुटिपूर्ण भएको ठहर गर्ने क्षमता र इमानदारी हेर्नुपर्छ- भन्ने उनको चुनावी सन्देश रहेको छ।

पहिलो प्रत्यक्ष परीक्षा
समानुपातिक प्रणालीमार्फत संसद पुगेकी प्रसाईंका लागि भापा-२को निर्वाचन राजनीतिक जीवनको नयाँ अध्याय बनेको छ। अनुभवी र चाँचत प्रतिस्पर्धीबीच उनी आफ्नो संसदीय अनुभवलाई प्रत्यक्ष जनमतमा रूपान्तरण गर्न सकिन्छ कि सकिदैन भन्ने चासो बढेको छ। अब प्रश्न एउटै छ- सांसदको अनुभव बोकेकी नेतृलाई मतदाताले प्रत्यक्ष प्रतिनिधिका रूपमा विश्वास गर्नेछन् कि शक्ति सन्तुलन पुरानै ध्रुवमै रहनेछ ?

जनयुद्धदेखि ...
कार्यकर्ता व्यवस्थापन, संगठन विस्तार र राजनीतिक सन्तुलन कायम गर्ने क्षमतामा उनी अब्बल रहेको निकटवर्तीहरूको बुझाइ छ। उनको राजनीतिक शैलीमा केही विशेषता देखिन्छ। जसमा अनुशासित र संगठन केन्द्रित कार्यशैली, जनतासँग प्रत्यक्ष सम्पर्क कायम गर्ने प्रवृत्ति, मुद्दामा केन्द्रित र स्पष्ट अभिव्यक्ति, सरल जीवनशैली र सहज पहुँच। कार्यकारी पदभन्दा नीति निर्माण र संगठन सुदृढीकरणलाई प्राथमिकता दिने नेतृका रूपमा उनी परिचित छन्। अनुभव, संगठन र आन्दोलनको पृष्ठभूमि बोकेकी चापागाईंका लागि यो निर्वाचन पुनः जनमत परीक्षणको अवसर बनेको विश्लेषण गरिन्छ। जनयुद्धकालीन संघर्षबाट खारिँदै संसदसम्म पुगेकी धर्मशैला चापागाईंले लामो राजनीतिक यात्रामा संगठन र नीति राजनीतिलाई प्राथमिकता दिँदै आएका छन्। तर, प्रश्न यतिबेला एउटै छ- संघर्ष र संगठनको अनुभवलाई मतदाताले पुनः अनुमोदन गर्छन् कि नयाँ राजनीतिक धारतर्फ भुक्छ ?

बिराटमोडमा 4D मिडियो एक्स-रे र ल्याब सेवा

बिरुछ रेडियोलोजिस्ट डा. संजयकुमार गुप्ता

निशा एडमान्स अल्ट्रासाउण्ड एण्ड डायग्नोस्टिक विलनिकामा

- प्रत्येक दिन बिहान ६:०० बजेदेखि ८:३० बजे र बेलुका २:०० बजेदेखि ८:०० बजेसम्म
- परिचम बस स्टेण्ड उत्तर, बिराटमोड-५, कापा

हाम्रो सेवाहरू

- Fetal Echo, Fibro Scan
- Liver (दिहिलोपन्ट)
- विशेषज्ञद्वारा ओ.पी.डी. सेवा
- निस्तान परामर्श केन्द्र
- 12 Lead ECG
- सुपथ मूल्यांकन फार्मसी सेवा
- अत्याधुनिक प्याथोलोजी ल्याब
- 4D मिडियो एक्स-रे
- Anomaly Scan, TVS
- रक्त नलिको Colour Doppler
- Advance CT Scan

सम्पर्क नं. : ०२३-५०९१४, ९८०५६६४७८, ९८१७९८४६४६

Advance Pathology Lab

वैश्वसनीय स्वास्थ्य परीक्षणको लागि तपाईंको आफ्नै ल्याब हामीकहाँ आधुनिक प्रविधिबाट सुसज्जित प्रयोगशाला, अनुभवी प्राविधिक र छिटो तथा भरपर्दो रिपोर्टको व्यवस्था छ।

तपाईंको स्वास्थ्य, हाम्रो जिम्मेवारी।

- छिटो र भरपर्दो रिपोर्ट
- आधुनिक मेसिन र अनुभवी टेक्निसियन
- सबै प्रकारका रगत तथा पिसाब परीक्षण
- उचित शुल्कमा गुणस्तरीय सेवा

Advance Pathology Lab Birtamode-1, Charpune, Jhapa
023-536070, 9817032003
Email: advancepath2010@gmail.com

पूर्वाञ्चल

सम्पादकीय

परिवर्तनको बाटो
निर्विघ्न होस्

मुलुक अहिले निर्वाचनरूपी महायज्ञको सम्मुख छ । भदौ २३, २४ गतेको परिवर्तनको एजेण्डासहितको विद्रोहको परिणाममा हुन लागेको निर्वाचनले त्यसलाई सम्बोधन गर्ने अपेक्षा गरिएको छ । समय परिवर्तनशील छ र त्यही समयले उत्पन्न गरेको परिस्थितिले जनताको चाहना, आकांक्षा र धारणामा परिवर्तन ल्याएको छ, जुन प्रजातान्त्रिक शासन व्यवस्थाको मर्म पनि हो । निर्वाचनमा जनताको मतका आधारमा वैधानिक बाटोबाट रूपान्तरण गर्ने आधार तयार हुन्छ । त्यसैले प्रत्येक निर्वाचनलाई जनादेशको उत्सव मान्ने विश्वव्यापी मान्यता छ । विगतमा सरकारले जनभावना, जनाकांक्षाको उपेक्षा र अनादर गरेकै कारण उत्पन्न असमयको यो निर्वाचनलाई निर्विघ्न, स्वतन्त्र र शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न गर्न जरुरी छ ।

निर्वाचन प्रजातान्त्रिक प्रणालीको सौन्दर्य हो । यसले जनभावनाको प्रतिबिम्बन गर्छ र सरकारलाई सार्वभौम जनताको आदेश प्रकट गर्छ । त्यस्तो जनभावना जनाकांक्षा र आवश्यकताको परिपूर्ति गर्नुको साटो सरकार निरंकुश हुँदा विद्रोहको परिस्थिति आउँछ, जुन विगतका आन्दोलनहरूले पनि प्रमाणित गरिसकेका छन् । सरकारको स्थिरता, राष्ट्र विकास र प्रतिष्ठा तबमात्र कायम हुन्छ, निरन्तर चल्छ र उठ्छ जब सरकार निर्दिष्ट बाटोमा दृढसंकल्पित हुन्छ । त्यस्तो अवस्थाले जन आक्रोशलाई विद्रोहमा परिणत गर्न सक्छ जुन भदौमा केही घण्टाको आन्दोलनले पनि पुनर्पुष्टि गरिसकेको छ ।

अनि पनि 'लिक' छाडेको संविधानको यात्रा र परम्परालाई कायम राख्ने वैधानिक बाटो निर्वाचन नै हो । त्यसैले केही दिन बाँकी रहेको प्रतिनिधिसभा सदस्यको निर्वाचन सम्पन्न गर्न दलहरूका बीच स्वस्थ प्रतिष्पर्धा हुनुपर्छ । बहुलवादी समाज र प्रजातान्त्रिक प्रणालीमा दलहरूले जनताको प्रतिनिधित्व गर्नु र तिनै प्रतिनिधिहरू मध्येबाट सरकार गठन हुन्छ । जेन-जी विद्रोहपछिको उत्पन्न यो परिस्थितिमा त्यसकारण पनि नेपाली कांग्रेस, एमाले र हाल गठन भएको नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीका नेतृत्व, नेता र कार्यकर्ताहरूले बढी संयमित हुनुपर्छ ।

आसन्न निर्वाचन पुराना र ठूला भनिने दलहरूको अग्न परीक्षा हो । बहुदलीय शासन प्रणाली अख्तियार गरेको साढे तीन दशकभन्दा बढी भइसके पनि यसले स्थायित्व नपाउनु तिनै दलहरूको अक्षमताको परिणाम हो । त्यसको मूल्यांकन सार्वभौम जनताले गोप्य मतका आधारमा गर्नुन जसलाई प्रतिष्पर्धीहरूले सहज स्वीकार गर्नुपर्छ । राजनीतिलाई पेशाका रूपमा अंगीकार गर्दा उत्पन्न यो विषम परिस्थितिमा फेरि असमय निर्वाचन नहोस् यसतर्फ मतदाता समेत सजग हुनुपर्छ । विगत जस्तै मतको सदुपयोग गरिएन भने आवधिक निर्वाचन मात्रै होइन व्यवस्थाको भविष्य नै संकटमा पर्छ । त्यसैले पनि दल, आम मतदाता र सरोकारवाला सबै आसन्न निर्वाचनको स्वच्छता, निष्पक्षता र निर्विघ्नताको निम्ति जिम्मेवार बनु ।

घोषणा पत्र : विगतदेखि वर्तमानसम्म

सूर्यप्रसाद पाण्डे

विभिन्न दस्तावेज अनुसार नेपालमा राजनीतिक दलले घोषणापत्र लेखनको औपचारिक शुरुवात २०१५ सालको निर्वाचनदेखि गरेको पाइन्छ । नेपालमा सम्पन्न भएको पहिलो संसदीय निर्वाचन पनि त्यही नै थियो । त्यतिबेला नेपाली कांग्रेस, तत्कालीन नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा), गोर्खा परिषद् जस्ता दलले लिखित घोषणापत्र सार्वजनिक गरेका थिए । कांग्रेसले त्यतिबेला घोषणापत्र मार्फत खेतमा काम गर्ने किसान र खेताला, अन्य प्रतिष्ठानका मजदुर, व्यापारी, जर्जी या निजामतीतर्फका कर्मचारी, महिला, तरुण, विद्यार्थी, शिक्षित समुदाय, जमिनदार, सन्तमहन्त, सुब्बा, राई, थरी मुखिया, जिम्मावाल, धनी तथा गरीबलाई समेत एकमुष्ट रूपमा घोषणापत्र मार्फत चुनावी सन्देश पठाएको थियो ।

निर्वाचनमा कांग्रेस सफल भएको अवस्थामा गाउँ, किसान र जग्गा, उद्योगधन्दा तथा कलकारखाना, मजदुर, प्रशासन, धर्म, न्याय, शिक्षा, स्वास्थ्य, यातायात, भाषा, वैदेशिक नीति लगायतका सन्दर्भमा गरिने कार्य पनि घोषणापत्रमा बुँदागत रूपमा उल्लेख गरिएको थियो । नेकपाले पनि घोषणापत्र मार्फत वैदेशिक तथा घरेलु नीतिबारे आफ्ना धारणा सार्वजनिक गरेको थियो भने उद्योगधन्दा, घरेलु उद्योग, बन्दव्यापार, यातायात र सञ्चार, मजदुर, मध्यम वर्गीय, महिला, अछुत तथा प्रवासी नेपालीका लागि सञ्चालन गरिने कार्यक्रमबारे धारणा सार्वजनिक गरेको थियो । शिक्षा, स्वास्थ्य, भाषा, धर्म, कला र संस्कृति लगायत २००७ सालमा प्राप्त प्रजातन्त्रलाई अफ विस्तार गर्न पार्टीले अवलम्बन गर्ने नीतिबारे आफ्ना दृष्टिकोण सार्वजनिक गर्दै मतदातालाई खुला हृदयले नेकपालाई सघाउन अपील गरेको थियो ।

मुलुकमा निर्दलीय पञ्चायती व्यवस्थाको सुरुवात भएसँगै औपचारिक रूपमा घोषणापत्र लेखन ओभरमा परेको थियो । यद्यपि त्यतिबेला पनि उम्मेदवारले आफ्नो निर्वाचनका योजना तथा रणनीति भने सार्वजनिक गर्ने गर्दथे । वि.सं. २०४८ को संसदीय निर्वाचनदेखि भने फेरि निर्वाचन घोषणापत्र लेखन कार्य नियमित, व्यवस्थित र संस्थागत हुन थालेको थियो । त्यसपछि भएका प्रत्येक निर्वाचनमा दलले आफ्नो विस्तृत निर्वाचन घोषणापत्र सार्वजनिक गर्दै आएका छन् । प्रतिनिधि सभा निर्वाचन २०८२ सम्म आइपुग्दा राजनीतिक दल मात्रै होइन, हेरक जसो दलका उम्मेदवारले मतदाता समक्ष छुट्टाछुट्टै वाचा पत्र समेत सार्वजनिक गर्न थालेका छन् । सूचना प्रविधिको बढ्दो फैलावटसँगै उम्मेदवारलाई चुनावी सङ्केतपत्र जनातासमक्ष प्रस्तुत गर्न पनि सहज भएको छ । चार निर्वाचनका समयमा ठूला-ठूला प्रतिबद्धता व्यक्त गर्ने तर निर्वाचन जितेर गएपछि विगतका वाचा पूरा गर्नुभन्दा पनि आ-आफ्नै व्यक्तिगत स्वार्थमा दल र उम्मेदवार लागेको आममानुसो छ ।

नेपाली कांग्रेस
यसअघिको प्रतिनिधि सभा निर्वाचनमा 'संविधानको रक्षा, स्थायित्व र समुन्नतिको आधार : नेपाली कांग्रेसको नेतृत्वमा अबको सरकार' भन्ने मुख्य नारासाथ घोषणापत्र सार्वजनिक गर्दै कांग्रेसले आफ्नै नेतृत्वमा सरकार गठन गर्ने घोषणा समेत गरेको थियो । यसबीचमा एमाले र माओवादीसँग गठबन्धन गरेर सरकार गठन गरे पनि आफैले नेतृत्व लिन भने पाएन । फागुन २१ गते हुन लागेको निर्वाचनलाई केन्द्रित गर्दै यस पटक पनि कांग्रेसले आफ्नै नेतृत्वमा सरकार गठन गर्ने सङ्केतसहित सुशासन स्थापना र मुलुकको मुहार फेर्ने विषयलाई प्राथमिकता दिएको छ ।
चुनावी घोषणापत्र सार्वजनिक गर्नुअघि कांग्रेसले फागुन ६ गते प्रतिज्ञापत्र सार्वजनिक गरेको थियो । प्रतिज्ञापत्रमा कांग्रेसले पाँच वर्षभित्र भ्रष्टाचारमुक्त मुलुक बनाउने पहिलो प्रतिज्ञा गरेको छ । त्यस्तै सुशासनका लागि प्रधानमन्त्री र मुख्यमन्त्रीको कार्यकाल तोके, मन्त्रालय घटाउने र यसका लागि प्रधानमन्त्री र मुख्यमन्त्री अब दुई/दुई पटक मात्रै बन्न पाउने विषयलाई प्राथमिकता दिएको कांग्रेसले जनाएको छ । त्यस्तै सङ्घमा १६ र प्रदेशमा ६ मात्रै

मन्त्रालय बनाउने, सरकारी नियुक्तिमा दल होइन, अबल खोज्ने नीति अख्तियार गर्ने नीति कांग्रेसले लिएको छ । आगामी पाँच वर्षमा १५ लाख रोजगारी सिर्जना गर्ने र यसका लागि कांग्रेसले चलाएको 'मिसन रोजगारी'लाई निरन्तरता दिन र संविधानमा लेखिएको मौलिक हक अन्तर्गतको रोजगारी सिर्जना गर्ने कांग्रेसको योजना छ ।

राष्ट्रियता : एमालेका मुख्य लक्ष्य
२०७९ सालको प्रतिनिधि सभा निर्वाचनमा 'समुद्र नेपाल : सुखी नेपाली'को राष्ट्रिय सङ्केतलाई मुख्य एजेन्डा बनाएर घोषणापत्र सार्वजनिक गरेको एमालेले मुलुकको समृद्धिका लागि राष्ट्रिय अर्थतन्त्र निर्माणमा जोड दिएको थियो । २०७९ को चुनावी घोषणापत्रमा आफ्नो नेतृत्वको सरकारले २० कामको म्यारेटो गर्ने लक्ष्य राखेको एमालेले यसपटक भने मुलुकको समृद्धिका लागि २५ स्तम्भ, एमालेले सरकारको नेतृत्व गर्न पाएको अवस्थामा पहिलो मन्त्रीपरिषद्को बैठकपछि थाल्ने ११ कामलाई घोषणापत्रमा प्राथमिकता दिएको छ । त्यस्तै १८ देखि २८ वर्ष उमेर समूहका युवालाई मासिक १० जीबिका दले एक वर्षसम्म निःशुल्क डाटा, युवा र उद्यमीलाई १० हजार बराबरको डलर कार्ड, विद्यार्थीलाई २० लाख निबर्बाजी ऋण तथा प्राथमिकसहितको इन्टरनेट लगायतका विषयलाई प्राथमिकता दिएको छ ।

त्यस्तै वैदेशिक रोजगारीमा रहेकाहरूको खतामा पाँच हजार जम्मा गर्ने र सामाजिक सुरक्षासहित निरन्तरता दिने, सबै विद्यालयका किशोरीलाई निःशुल्क प्याज, कक्षा १० सम्मका विद्यार्थीलाई खाजा र आगामी सरकार आफैले गठन गर्ने अवसर पाएर श्रमिकहरूको न्यूनतम पारिश्रमिक २५ हजार रूपैयाँ बनाउने एमालेको घोषणा छ । फागुन

प्रधानमन्त्रीको उम्मेदवारका रूपमा उभ्याएको पार्टी अध्यक्षसमेत रहेका केपी शर्मा ओलीले आफू उम्मेदवार बनेको भनाइको क्षेत्र नं. ५ केन्द्रित ४२ बुँदे प्रतिबद्धता जारी गर्नुभएको छ । निर्वाचन केन्द्रित उक्त प्रतिबद्धताप्रमाण सुशासन, भ्रष्टाचार नियन्त्रण, राष्ट्र, राष्ट्रियता र पूर्वाधार गरी चार वटा विषय समेटिएका छन् ।

रास्वपाको वाचापत्र
राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) रास्वपाले सदाचार, आर्थिक समृद्धि, रोजगारी, पूर्वाधार र प्रवास गरी मुख्य पाँच क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखेको छ । उक्त पार्टीले चुनावी घोषणापत्रलाई करारपत्रका रूपमा परिभाषित गर्दै नागरिकको मतलाई लगानीका रूपमा परिभाषित गरेको छ । आगामी पाँच वर्षमा गरिने कार्यको फेहरिस्त उक्त पार्टीले सार्वजनिक गरेको छ । करारपत्र मार्फत उक्त पार्टीले सदाचार र असल शासन, मध्यम वर्गीय विस्तार लगायतलाई प्राथमिकता दिएको छ । भ्रष्टाचारविरोधी महाअभियान मार्फत पारदर्शी राज्य संयन्त्र निर्माण गर्ने सङ्केत गरेको छ । यस अन्तर्गत सरकारी सेवालाई पूर्ण रूपमा डिजिटल बनाउँदै सेवाग्राहीले भोग्नुपर्ने भन्धक अन्त्य गर्ने र वि.सं. २०४६ देखिकै उच्च पदस्थको सम्पति छानबिन गर्ने उच्चस्तरीय आयोग गठन गर्ने योजना करारपत्रमा उल्लेख छ ।

आर्थिक समृद्धितर्फ पार्टीले नेपालको प्रतिव्यक्ति आयलाई तीन हजार अमेरिकी डलर र कुल राष्ट्रिय उत्पादन (जिडिपी)को आकारलाई एक सय अर्ब डलर पुऱ्याउने महत्त्वकांक्षी लक्ष्य लिएको छ । नागरिकको जन्मेदेखि मृत्युसम्मका आधारभूत आवश्यकता सम्बोधन गर्न एकीकृत सामाजिक सुरक्षा र शतप्रतिशत विमासहितको गुणस्तरीय

पनि नागरिकले अपेक्षा गरे अनुसार गुणस्तरीय शिक्षा र स्वास्थ्य सेवा पाउन नसकेको भन्दै जनता समाजवादी पार्टीले गुणात्मक शिक्षा र रोजगारीलाई प्राथमिकता दिएको छ । राज्य सेवाप्राप्तक नभई केवल नियामक भूमिकामा सीमित बन्दै गएको र यही कारण स्वास्थ्य, शिक्षा र कानून जस्ता आधारभूत क्षेत्र बजारीकरण हुँदा समाज 'किन्न सक्ने' र 'किन्न नसक्ने' गरी दुई वर्गमा विभाजित हुँदै गएको उक्त पार्टीको ठ्याङ्क छ । घोषणापत्रमा भनिएको छ, 'जसपा, नेपाल यस अवस्थालाई अस्वीकार गर्दै देशलाई समावेशी विकास, सामाजिक न्याय, सुशासन र समृद्धिको नयाँ दिशामा अघि बढाउन दृढ प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछ ।'

उक्त पार्टीले राष्ट्रिय सुरक्षा र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध, संविधान संशोधन तथा पुनर्लेखनलाई पनि घोषणापत्र मार्फत उच्च प्राथमिकतामा राखेको छ । संविधानका विज्ञ समिमिलित उच्चस्तरीय संविधान पुनरावलोकन आयोग गठन गरी उक्त आयोगको सुझावका आधारमा संविधान संशोधन तथा पुनर्लेखन गरिने उक्त पार्टीको योजना छ । शासकीय स्वरूपमा परिवर्तन, राष्ट्रिय पहिचानमा आधारित सञ्चालन र प्रादेशिक संरचना निर्माण, न्याय प्रणालीलाई सञ्चालन स्वरूपमा पुनर्संरचना गर्ने, संविधानिक निकायलाई बलियो बनाउन, जनलोकपाल जस्ता निकायको गठन गर्ने, उत्पीडित समुदायको हकअधिकार र पहिचानलाई सुनिश्चित गर्न संविधान संशोधन आवश्यक रहेको उक्त पार्टीको ठहर छ । राजनीतिक लोकतन्त्र, आर्थिक लोकतन्त्र, सामाजिक लोकतन्त्र, समावेशी लोकतन्त्र तथा सांस्कृतिक लोकतन्त्रलाई संस्थागत गर्न पनि संविधान संशोधन आवश्यक रहेको जसपा नेपालको भनाइ छ ।

नेकपाको प्रतिबद्धता पत्र
नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र) र नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी)सहित विभिन्न दल मिलेर बनेको नेपाली कम्युनिस्ट पार्टीले पनि निर्वाचन लक्षित घोषणापत्रमा महत्त्वकांक्षी योजना अघि सारेको छ । पार्टीको प्रतिबद्धता प्रमाण राजनीतिक स्थिरता, भ्रष्टाचार नियन्त्रण, नयाँ चरणको आर्थिक सुधार र सामाजिक न्यायसहितको समृद्धिलाई प्राथमिकता दिइएको छ । राजनीतिक स्थिरता र शासकीय स्वरूपमा आमूल परिवर्तन गर्ने उद्देश्यले उक्त पार्टीले विद्यमान निर्वाचन प्रणाली खर्चिलो र भ्रष्टाचारलाई बढावा दिनेखालको भएको ठहर गर्दै यसमा व्यापक सुधारको प्रस्तावसमेत छ । जेन-जीको मर्म र मुलुकको आवश्यकता अनुरूप शासकीय स्वरूप र निर्वाचन प्रणालीमा परिमार्जन गर्ने, यस अन्तर्गत सानो आकारको मन्त्रीपरिषद् गठन गर्ने, सांसदलाई विधायकको भूमिकामा मात्र सीमित राख्ने र सञ्चालनको मर्म अनुसार अधिकारको बौद्धिकता गर्ने योजना अघि सारिएको छ ।

भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासनको म्यारेटो सुशासनलाई पार्टीको मुख्य प्रस्थानविन्दु बनाउँदै सार्वजनिक पद धारण गरेका सबै व्यक्तिको सम्पति छानबिन गर्न एक वर्षको समयसीमा तोकिएको उच्चस्तरीय सम्पति छानबिन आयोग गठन गर्ने प्रतिबद्धता गरिएको छ । उक्त पार्टीले प्रतिबद्धता पत्र मार्फत आर्थिक सुधारलाई पनि उच्च प्राथमिकतामा राख्ने जनाएको छ । आगामी पाँच वर्षभित्र दोहोरो अङ्कको आर्थिक वृद्धि दर (१० प्रतिशत माथि) हासिल गर्ने लक्ष्य पार्टीले लिएको छ । हाल २०.१५ प्रतिशत रहेको बहुआयामिक गरिबीलाई पाँच प्रतिशतमा भर्ने, प्रति वर्ष पाँच लाख रोजगारी सिर्जना गर्ने, आगामी दशकलाई 'कृषि लगानी दशक' घोषणा गर्दै दुई वर्षभित्र प्रमुख खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर बनाउने, एक लाख रिटर्नी युवालाई उद्यमी बनाउने र वैदेशिक लगानीलाई उत्पादनमूलक क्षेत्रमा आकर्षित गर्ने नीति लिइएको छ ।

साना दलका फरक-फरक एजेन्डा
निर्वाचनलाई लक्षित गरेर यसै वर्ष खुलेका प्रगतिशील लोकतान्त्रिक पार्टी, उज्यालो नेपाल पार्टी, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीले पनि रोजगारी सिर्जनालाई प्राथमिकता दिएका छन् । रोजगारी सिर्जनाका लागि कृषि, उद्योग, पर्यटन र स्टार्टअप प्रवर्द्धन लगायतमा जोड दिने ती दलको प्रतिबद्धता छ । प्रलोपाले युवा नियत गरी मुद्रा आयात गरेर गुजारा गर्ने प्रवृत्तिको अन्त्य गर्ने प्रतिबद्धता घोषणा पत्र मार्फत गरेको छ । उज्यालो नेपाल पार्टीले एक वर्षमा नौ लाख रोजगार प्रदान गर्ने महत्त्वकांक्षी चुनावी प्रतिबद्धता पत्र सार्वजनिक गरेको छ । उक्त पार्टीले जलविद्युत कृषि, पर्यटन, आइटी, उद्योग, पूर्वाधार, शिक्षा, स्वास्थ्य र खेलकुद क्षेत्रबाट वार्षिक नौ लाख रोजगारी सिर्जना गर्ने सङ्केत जनाएको छ । राष्ट्रपाले पनि मुलुकमा रोजगारी सिर्जनाका लागि प्रशस्तै सम्भावना रहेको र यो नै मुलुकको आर्थिक समृद्धिको आधार रहेको चुनावी घोषणापत्रमा समावेश गरेको छ । गोप

के तपाईं घरमा हावा शुद्ध पार्ने बिरुवा रोप्न चाहनुहुन्छ ?

आफ्नो घरको वगैचालाई राम्रो र सुन्दर बनाउनका लागि थरिथरिका बोटबिरुवा लगाउने चलन छ । विशेषगरी शहरी क्षेत्रमा गमला तथा घर वरिपरिको खाली ठाउँमा विभिन्न किसिमका फूल तथा बोटबिरुवाले सजाउने गरिएको पाइन्छ ।

वास्तु शास्त्रका हिसाबले केही बोटबिरुवालाई घरवरिपरि लगाउदा शुभ मानिएको छ, भने केहीलाई अन्तर्गतको छ । अन्तर्गतको मिडिया नवभारत टाइम्सका अनुसार क्रोटन प्लाट घरमा रोप्दा यसले घरको सुन्दरता बढाउनका साथै यो एक उत्कृष्ट वायु

शुद्धीकरण पनि हो । क्रोटन एक इनडोर बिरुवा हो । क्रोटन बिरुवा यसको रंगीन, सुन्दर पातहरूको लागि परिचित छ । यसको पातहरूले हावाबाट विषाक्त पदार्थहरू सोस्न मद्दत गर्दछ । त्यसैले घरभित्रको हावा शुद्ध पार्नको लागि एक

महत्वपूर्ण बिरुवा बनाउँछ । धेरै मानिसहरूले यसलाई आफ्नो छाना, बात्कोनी, शयन कक्ष र कार्यालयहरूमा रोप्न रोझ्छन् । क्रोटनको हेरचाह गर्न केही कुराहरू आवश्यक पर्दछ ।

कस्तो ठाउँमा रोप्ने ?
यस बिरुवाले उज्यालो, अप्रत्यक्ष प्रकाश मन पराउँछ । त्यसैले प्रकाश पर्ने ठाउँमा रोप्दा राम्रो हुन्छ । यसको माटो थोरै ओसिलो राख्नुपर्छ, तर धेरै पानी हाल्नु हुँदैन ।

आजको राशिफल

ज्यो. प. सेनाप्रसाद पौडेल
फोन : ९८५११५४६९९

मेघ (बु. वे. चो. ला. लि. लु. ले. लो. आ)
पराक्रम बढेर जानेछ, विघ्न लागेको काम बनिनाले हौशला बढ्ने छ, छोटो दुरीको यात्रा हुनेछ, मन हर्षित रहला ।
बुध (इ. उ. ए. ओ. बा. बि. बु. बे. बो)
मन शान्त रहने छ, पारिवारिक कारणले खुशी तथा आत्मबल बढ्ने छ, रमाइलो यात्रा हुने योग छ, आज खर्च बढेर जानेछ ।
निथुन (का. कि. कु. घ. ङ. छ. को. कौ. ह)
मन प्रशन्न रहला, धन तथा स्वास्थ्य लाभ

हुनुका साथै शुभ प्राप्त हुनेछ, शत्रुमाथि विजय प्राप्त हुनाले मन आनन्दित हुनेछ ।
कर्कट (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो)
फाइदाजनक दिन छ । नयाँ वस्त्र प्राप्तीको योग छ, पराक्रममा बृद्धि हुनेछ, आफन्तजनको सहयोग प्राप्त हुनेछ ।
सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टे)
समय सापेक्षित छ, जुनसुकै काम गरे पनि सिद्ध भएर जाने योग छ, साथीभाइले पूर्ण सहयोग गर्नाले मन प्रशन्न रहला ।

कन्या (दो. प. पि. पु. ष. ण. ठ. पो)
स्वास्थ्य प्रतिकूल बन्नेछ, लामो समयदेखिको अनावश्यक भ्रमेलाबाट छुटकारा मिल्ने योग आएको छ, कैसैसँग विवाद नगर्नुहोला ।
तुला (र. रि. रू. रे. रो. ता. ति. तु. तो)
कार्यसिद्धि हुने दिन छ, मान-सम्मानमा बृद्धि हुनेछ, भाग्यले साथ दिनेछ, पारिवारिक जमघटले आज रमाइलो हुनेछ ।
बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु)
समय मिश्रित फलदायी छ, सन्तानबाट

खुशीको खबर तथा सहयोग प्राप्त हुनेछ, टाउको तथा आँखा सम्बन्धी समस्याले सताउन सक्छ ।
धनु (ज्यो. अ. म. मि. मु. ध. धा. ढ. ढे)
धार्मिक कार्यमा सहभागी हुने दिन रहेको छ, बोलीको भरमा काम बन्ने समय आएको छ, स्वास्थ्यमा समस्या हुन सक्छ ।
मकर (मो. ज. जि. खि. खू. खे. खो. गा. गि)
तपाईंको बोलिको प्रभावले काम बन्ने समय आएको छ, त्यसैले बोल्दा ध्यान दिनुहोला,

इष्टमित्रले भरपूर साथ दिनेछन्, धैर्य गर्नुहोला ।
कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दा)
आज सन्तान पक्षबाट शुभद खबर सुनिने छ, नचिन्तिएको ठाउँमा यात्रा हुन सक्नेछ, प्रेम सम्बन्ध कसिलो बनेर जानेछ ।
मीन (दि. दु. ध. ङ. ज. दे. दो. घ. घि)
अधुरा रहेका कामहरू सिद्ध हुने दिन आएको छ, उच्च अधिकारीबाट साथ, सहयोग र हौशला मिल्नेछ, मन हर्षित हुनेछ ।

मिति २०८२/११/०९ शनिवारको
सुनचाँदी मूल्य

छापावाला
सुन प्रति तोला
रु. ३,०४,७००/-

चाँदी
प्रति तोला
रु. ५,०५०/-

